

5. juli 2006

Vejledning om vedtægter for friskoler og private grundskoler

I. Indledning:

Erfaringerne med skolernes arbejde med at udarbejde nye vedtægter og med ministeriets arbejde i forbindelse med godkendelse af vedtægter viser, at der er behov for en bedre vejledningsindsats over for skolerne. Ministeriet har derfor i samråd med Frie Grundskolers Fællesråd og Dansk Friskoleforening udarbejdet denne vejledning. Formålet er at forenkle arbejdet med at udarbejde og godkende skolernes nye vedtægter.

Følgende fremgår af § 5, stk. 1 og 2, i lov om friskoler og private grundskoler m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 665 af 27. juni 2005:

”§ 5. Frie grundskoler, der modtager tilskud i henhold til denne lov, skal være selvejende institutioner, hvis vedtægtsbestemmelser om styrelse og økonomiske forhold godkendes af undervisningsministeren. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om vedtægternes indhold, herunder om, i hvilket omfang der i vedtægten kan henlægges beføjelser til en generalforsamling, skolekreds eller lignende. Ministeren kan fastsætte tidsfrister for indsendelse af vedtægter, der skal ændres.

Stk. 2. Skolen skal i sit virke som selvejende uddannelsesinstitution være uafhængig, og skolens midler må alene komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode.”

Ministeriet har med hjemmel i den citerede bemyndigelse udstedt bekendtgørelse nr. 182 af 22. marts 2004 om vedtægter for friskoler og private grundskoler m.v.

Skolernes nye vedtægter skal udarbejdes og godkendes efter reglerne i loven og vedtægtsbekendtgørelsen.

Overordnet set er det væsentligt at fremhæve, at det følger af den ovenfor citerede bestemmelse i lovens § 5, at en fri grundskole skal være organiseret som en selvejende institution, og at det følger af lovens § 5, stk. 5, at den overordnede ledelse af skolen varetages af en bestyrelse, som er ansvarlig for skolens drift over for undervisningsministeren. En fri grundskole kan derfor ikke organiseres som en forening med en generalforsamling som øverste myndighed. Dette gælder uanset, at der ved lov nr. 287 af 23. august 2003 blev indsat en hjemmel til, at en skole kan have en generalforsamling med begrænsede beføjelser. Af bemærkningerne til loven fremgår kompetencefordelingen mellem skolens bestyrelse og generalforsamlingen. Desuden fremgår følgende: ”Reglerne vil indebære en præcisering af, hvad der forstås ved, at bestyrelsen er den øverste ansvarlige for den uafhængige institution, som en fri grundskole skal være.” Det fremgår endvidere af lovbemærkningerne, at ”det som hovedregel er bestyrelsen, der har ansvaret for fx at ansætte og afskedige skolens leder og andet personale, for at udarbejde skolens regnskab, for at beslutte køb, salg og pantsætning af fast ejendom og for at fastsætte størrelsen på skolepenge og forældrebetaling for skolefritidsordning. En generalforsamling el. lignende, der mindst skal bestå af forældrekredsen, vil fx kunne vælge bestyrelsesmedlemmer og beslutte ændringer af skolens formål.”

Vedtægtsbekendtgørelsen udmønter på denne baggrund bl.a. kompetencefordelingen mellem skolens bestyrelse og skolens generalforsamling.

II. Justering af ministeriets procedure for behandling af sager om godkendelse af vedtægter

Med henblik på at forenkle proceduren for ministeriets behandling af sager om godkendelse af skolens vedtægter, har ministeriet besluttet at foretage følgende justeringer:

1) Godkendelse på vilkår:

Hvis den underskrevne vedtægt ikke opfylder betingelserne i vedtægtsbekendtgørelsen, vil ministeriet fremover kunne godkende en skoles vedtægt på vilkår, såfremt de formelle krav til godkendelsen er opfyldt, dvs. at vedtægten er underskrevet i mindst 1 eksemplar, og at de organer, der efter den senest af ministeriet godkendte vedtægt skal godkende vedtægten, har gjort dette. Det forudsættes endvidere, at manglerne ikke er af principiel karakter.

Ved de bestemmelser, der kan indsættes som vilkår i en godkendt vedtægt, er herefter anført KIGV (= Kan Indsættes i Godkendelsen som et Vilkår).

Der foretages i hvert enkelt tilfælde en konkret vurdering af, hvor mange vilkår der kan stilles i forbindelse med en godkendelse.

Såfremt en skole ikke forstår ministeriets vilkår eller mener, at ministeriets vilkår er baseret på en misforståelse, kan skolen rette henvendelse til ministeriet med henblik på en afklaring.

Ministeriet godkender ikke en vedtægt på vilkår, hvis manglerne angår centrale bestemmelser og lovkrav, fx sikring af forældrenes rettigheder, bestyrelsens centrale kompetencer og kravet om skolernes uafhængighed.

Ministeriets godkendelse på vilkår betyder, at sagen hermed er afsluttet. Skolen skal ved næstkommende vedtægtsændring indarbejde vilkårene, såfremt den lovgivning, der ligger til grund for ministeriets vilkår, stadig er gældende.

2) Procedurer for godkendelse af vedtægter

En vedtægt der har været på generalforsamling, hvor ministeriet stadig har kommentarer:

- 1) Kan godkendes på vilkår og afsluttes hermed
- 2) Kan den ikke godkendes på vilkår, skal der foretages en konkret vurdering af, om vedtægten skal fastfryses, ved at ministeriet skriver vedtægten, som den kan godkendes, og påfører vedtægten en betinget godkendelse. Ministeriet tager udgangspunkt i skolens vedtægt og intentionerne

bag vedtægten. Skolerne orienteres på forhånd af ministeriet om denne fremgangsmåde. Når vedtægten er godkendt og underskrevet på skolen og indsendt til ministeriet igen, kan ministeriet påføre sin ubetingede godkendelse. Der skal være tale om et originalt dokument, hvor ministeriet påfører initialer på hver side, inden det sendes til skolen. Såfremt det er mere relevant, at vedtægten skal ændres af skolen, sender ministeriet brev med de pågældende ændringspunkter. Det sidste vil være det mest almindelige. Hvis ændringspunkterne angår generalforsamlingens kompetence, skal vedtægten på en ny generalforsamling. I disse tilfælde kan der gives en frist på ca. to-tre måneder til bestyrelsen, der så skal indsende den ændrede vedtægt til ministeriet igen. Ministeriet vil gennemgå vedtægten igen, inden den skal på generalforsamling.

Vedtægter der ikke er godkendt på generalforsamling:

- 1) Her anfører ministeriet i et brev de punkter, der skal ændres. Hvis det er få punkter, beder ministeriet skolen om at tilpasse vedtægten og indsende den efter vedtagelse på generalforsamlingen. De evt. tilbageværende punkter kan herefter stilles som vilkår for en godkendelse.
- 2) Såfremt der er mange ændringspunkter, giver ministeriet bestyrelsen en frist til at ændre og indsende vedtægten på ny. Når der er få punkter tilbage, helst efter at vedtægten kun har været ændret på skolen for anden gang, kan proceduren under 1) følges.

3) Udmelding om ministeriets vejledning

Ministeriet orienterer skoleforeningerne. Vejledningen lægges på ministeriets hjemmeside. Yderligere orienteringsformer overvejes.

4) Prioritering af sager

Vedtægter, der har formkravene i orden, dvs. vedtægter, der er vedtaget og underskrevet, prioriteres først.

III. Vejledning om de enkelte bestemmelser i vedtægtsbekendtgørelsen

Nedenstående gennemgang af vedtægtsbekendtgørelsens bestemmelser, og hvad ministeriet kan godkende, er baseret på hidtidige erfaringer med gennemgående formuleringer i de nye vedtægter, som skolerne har indsendt. Der er ikke tale om en udtømmende gennemgang.

Gennemgangen er baseret på bekendtgørelse om vedtægter for friskoler og private grundskoler (bekendtgørelse nr. 182 af 22. marts 2004) og bekendtgørelse om vedtægter for private gymnasieskoler, studenterkurser og kurser til højere forberedelseseksamen og studieforberedende enkeltfagsundervisning for voksne m.v. (bekendtgørelse nr. 847 af 9. august 2004).

”§ 2: Skolens vedtægt skal fastsætte skolens navn, adresse og hjemsted, ligesom skolens CVR-nummer skal fremgå af vedtægten. Det skal endvidere fremgå, at skolen er en selvejende uddannelsesinstitution, der i sit virke er uafhængig, jf. lovens § 5, stk. 2, medmindre skolen i henhold til lovens § 5, stk. 9, har opretholdt anden status. Ved hjemsted forstås den kommune, hvor skolens ejendom er beliggende.”

Kommentarer:

Det skal fremgå af vedtægten, at skolen er uafhængig og selvejende, ligeledes skal skolens adresse og CVR nummer og hjemsted fremgå. Manglende oplysning om, at skolen er en uddannelsesinstitution og henvisning til loven, kan accepteres. Det gælder alle nævnte paragraffer i vedtægtsbekendtgørelsen.

Denne bestemmelse har indtil videre alene givet anledning til bemærkninger, for så vidt angår ”uddannelsesinstitution”. Nogle mangler at angive CVR-nummer, men dette skal angives. Kan anføres ved ministeriets godkendelse som et vilkår. KIGV

”§ 3: Det skal fremgå af vedtægten, at bestyrelsen varetager skolens overordnede ledelse samt er ansvarlig for skolens drift, herunder at forvaltningen af de statslige tilskud er i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om friskoler og private grundskoler m.v. og skolens vedtægt, jf. lovens § 5, stk. 5, og at den daglige pædagogiske ledelse af skolen varetages af skolens leder, jf. lovens § 6, stk. 1.”

Kommentarer:

Det skal fremgå, at bestyrelsen har den overordnede ledelse og er ansvarlig for skolens drift, og at den pædagogiske ledelse varetages af skolens leder. Derimod er det ikke en forudsætning for godkendelse af en vedtægt, at følgende er medtaget: ”herunder at forvaltningen af de statslige tilskud er i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om friskoler og private grundskoler m.v. og skolens vedtægt”. Det skyldes, at forpligtelsen følger af loven. Ordet ”daglige” vil kunne udelades, det er tilstrækkeligt, at det følger af loven.

Ministeriet kan godkende formuleringen: ”Skolens leder varetager den daglige og den pædagogiske ledelse af skolen.”

”§ 4, stk. 1: Bestyrelsens sammensætning skal fremgå af vedtægten, herunder det konkrete antal bestyrelsesmedlemmer, som skal være mindst 5, hvem disse udpeges eller vælges af, samt bestyrelsens eller de enkelte bestyrelsesmedlemmers funktionsperiode, som højst kan være 4 år. Såfremt genvalg kan finde sted, skal dette fremgå af vedtægten”.

Kommentarer:

Hele bestemmelsen skal med. Hvordan skolen gør det, må den selv vælge.

Denne bestemmelse har i praksis alene givet problemer, for så vidt angår, at det konkrete antal bestyrelsesmedlemmer skal angives. Flere skoler skriver 7-9 osv., men hvis det konkrete antal ikke er angivet, kan man ikke vide, hvor mange der skal vælges og af hvem. Det konkrete antal bestyrelsesmedlemmer skal angives, så ministeriet kan se, om alle bestyrelsesmedlemmerne har underskrevet vedtægten, regnskabet mv.

”§ 4, stk. 2: Vedtægten skal indeholde de i stk. 3-16 fastsatte bestemmelser om bestyrelsen”.

Ingen kommentarer hertil.

”§ 4, stk. 3: Bestyrelsesmedlemmer kan ikke afsættes i funktionsperioden, jf. dog stk. 17”.

Kommentarer:

Det skal fremgå af skolens vedtægt, om bestyrelsesmedlemmer og i givet fald hvilke bestyrelsesmedlemmer, der kan afsættes i funktionsperioden. Der skal i denne sammenhæng huskes på, at alene bestyrelsesmedlemmer valgt af generalforsamlingen, skolekredsen og forældre kredsen kan afsættes i funktionsperioden, jf. vedtægtsbekendtgørelsens § 4, stk. 17.

Denne bestemmelse giver af og til anledning til følgende problem: enkelte skoler lader andre end forældre kredsen/generalforsamlingen/skolekredsen afsætte bestyrelsesmedlemmer. Dette er ikke i overensstemmelse med vedtægtsbekendtgørelsen.

For at sikre skolens uafhængighed af andre end skolens egne organer, er det væsentligt, at denne begrænsning opretholdes.

”§ 4, stk. 4: Mindst to medlemmer skal vælges af og blandt forældrene til elever på skolen efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende. Forældrene skal have mulighed for at vælge mindst en suppleant, som automatisk optages i bestyrelsen, hvis en eller flere forældre repræsentanter træder ud af bestyrelsen. De forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer skal ikke udtræde af bestyrelsen, hvis deres børn i valgperioden udskrives af skolen mod forældrenes ønske.”

Kommentarer:

Hele indholdet af bestemmelsen (ikke ordret) skal med i skolens vedtægt. Samtidig skal det af skolens vedtægt fremgå præcis hvor mange medlemmer, der skal vælges af og blandt forældrene til eleverne på skolen.

1. punktum: Dels kan skolerne være i tvivl om begrebet ”af og blandt forældrene”, dels være i tvivl om ”mindst 2”. Flere skoler vil gerne have, at det er hele bestyrelsen og ikke kun 2, der skal vælges af og blandt forældrene til børn på skolen. Flere skoler mangler at henvise til bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende. (Bekendtgørelse om valg af tilsynsførende er optaget som bilag 2)

Ministeriet kan ikke fravige kravet om, at der skal vælges 2 bestyrelsesmedlemmer af og blandt forældrene, da dette krav fremgår af lovbemærkningerne til friskoleloven (1991). I henhold til vedtægtsbekendtgørelsens § 4, stk. 4, 1. punktum, skal der vælges mindst 2 forældre repræsentanter til bestyrelsen af og blandt forældrene til elever på skolen efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende.

Da ministeriet alene stiller krav om, at der skal vælges 2 forældre repræsentanter efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende, men skolen ofte selv vælger, at flere bestyrelsesmedlemmer skal vælges af og blandt forældrene, kan der opstå tvivl.

Skolerne kan beslutte, at mere end to, fx at alle bestyrelsesmedlemmer, skal vælges af forældrene. Såfremt en skole beslutter, at mere end to bestyrelsesmedlemmer vælges af forældrene, stiller ministeriet ikke krav til, hvorledes nr. 3 og resten af forældre repræsentanter skal vælges. Ministeriet stiller heller ikke krav om, at disse skal vælges efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende.

Såfremt skolen i vedtægten har fastsat, at mindst to medlemmer af bestyrelsen vælges af forældrene og blandt forældrene, men alene mangler at skrive, at de bestyrelsesmedlemmer, der skal vælges af og blandt forældrene, skal vælges efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende, kan ministeriet godkende vedtægten med følgende vilkår: ”Mindst to af de bestyrelsesmedlemmer, der skal vælges af og blandt forældrene, skal vælges efter reglerne i bekendtgørelsen om valg af tilsynsførende.”

2. punktum: Flere skoler får ikke indarbejdet, at suppleanten automatisk optages i bestyrelsen. Ministeriet vil fremover blot påse, at forældrene skal have mulighed for at vælge en suppleant, idet begrebet suppleant for en forælder indebærer, at denne træder ind i bestyrelsen, hvis et forældremedlem træder ud. Et forældrevalgt medlem kan kun erstattes af et andet forældrevalgt medlem. KIGV.

3. punktum: Det fastholdes, at bestyrelsen ikke kan styre de forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer ved at udskrive deres børn fra skolen mod forældrenes ønsker, hvis de forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer ikke handler, som ønsket.

Skolen må gerne skrive ”bestyrelsesmedlemmer skal ikke udtræde af bestyrelsen, hvis deres børn i valgperioden udskrives af skolen mod forældrenes ønske”, dvs. at skolen gerne må udvide beskyttelsen til ikke forældrevalgte bestyrelsesmedlemmer, hvis der er sådanne, som samtidig har børn på skolen.

”§ 4, stk. 5: Bestyrelsen bør så vidt muligt have en afbalanceret sammensætning af kvinder og mænd, jf. § 11, stk. 2, i lov om ligestilling af kvinder og mænd”.

Kommentarer:

Indholdet af bestemmelsen bør med, da kravet følger af ligestillingsloven. Hvordan skolen gør det, må den selv om. Det er i orden, at skolens vedtægt indeholder en bestemmelse om, at skolen forsøger at skabe ligestilling. KIGV.

”§ 4, stk. 6: Skolens ansatte kan ikke være medlem af bestyrelsen og kan kun deltage i valg af bestyrelsen, når disse samtidigt er medlem af forældrekrederen, jf. dog stk. 18”.

Kommentarer:

Hele indholdet af bestemmelsen skal med. Skolen må selv om, hvordan den formulerer sig.

”§ 4, stk. 7: Bestyrelsesmedlemmerne er ikke ved udøvelsen af bestyrelshvervet undergivet beslutninger truffet af den organisation, institution, forening eller lignende, som har valgt eller udpeget den pågældende”.

Kommentarer:

Indholdet af bestemmelsen skal med i skolens vedtægt. Ministeriet kan dog acceptere, at bestemmelsen ikke er med, hvis skolen er rent forældrestyret. Skolen er rent forældrestyret, hvis forældrekrederen væl-

ger alle bestyrelsens medlemmer, også selv om ikke alle medlemmer ikke vælges blandt forældrekredsen.

Hvordan skolen formulerer bestemmelsen, kan den selv bestemme. Nogle skoler skriver fx, at bestyrelsesmedlemmerne ikke er undergivet beslutninger truffet af forældrekredsen/generalforsamlingen, medmindre vedtægten har tillagt forældrekredsen/generalforsamlingen visse kompetencer. Dette kan accepteres.

Bestemmelsen er vigtig, da den er med til at sikre, at skolerne efterlever friskolelovens krav om uafhængighed. KIGV

”§ 4, stk. 8: Bestyrelsen konstituerer sig selv, og formanden vælges af bestyrelsens midte”

Kommentarer:

Indholdet af denne bestemmelse skal med. Det kan accepteres, at skolen alene skriver, at bestyrelsen konstituerer sig selv, hvortil ministeriet så vil have en bemærkning om, at ministeriet forstår bestemmelsen således, at formanden vælges af bestyrelsens midte. KIGV.

”§ 4, stk. 9: Såfremt der vælges en næstformand for bestyrelsen, skal det fremgå af vedtægten, hvis denne træder i formandens sted ved formandens forfald”.

”§ 4, stk. 10: Bestyrelsesmedlemmerne skal være myndige, og mindst et flertal, herunder formanden, skal være registreret i CPR med bopæl i Danmark. Såfremt personer tilhørende det danske mindretal i Sydslesvig kan sidde i bestyrelsen på lige fod med personer, der er registreret i CPR med bopæl i Danmark, skal dette fremgå af vedtægten”.

Kommentarer:

Indholdet af denne bestemmelse skal med. Hvordan skolen formulerer sig, kan den selv vælge, og flere skoler har valgt, at ikke kun et flertal, herunder formanden, men hele bestyrelsen skal være registreret i CPR med bopæl i Danmark.

”§ 4, stk. 11: Bestyrelsesmedlemmer hæfter ikke personligt for skolens gæld, men kan blive ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler og kan ikke modtage honorar af skolens midler for varetagelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem”.

Kommentarer:

Det skal med, at bestyrelsesmedlemmer ikke hæfter personligt for skolens gæld, men kan blive ansvarlig efter dansk rets almindelige erstatningsregler. Formuleringen kan være anderledes, hvis bare indholdet (i hovedtræk) i bestemmelsen er med. Det er de almindelige erstatningsregler, der gælder. KIGV.

Flere skoler skriver alene, at de ikke kan modtage honorar af skolens midler (ikke for varetagelsen af hvervet som bestyrelsesmedlem). Det er tilstrækkeligt. Det accepteres at ordene, at det er ”af skolens midler” ikke er indarbejdet. KIGV

”§ 4, stk. 12: Et bestyrelsesmedlem udtræder af bestyrelsen øjeblikkeligt, hvis medlemmet ikke længere opfylder habilitetsbetingelserne for at være medlem af bestyrelsen, jf. lovens § 5, stk. 6, og denne bekendtgørelse. I tilfælde af et medlems udtræden i funktionsperioden, for eksempel ved generel inhabilitet, indtræder suppleanten. Hvis dette ikke er muligt, skal der udpeges eller vælges et nyt medlem hurtigst muligt for resten af perioden”.

Kommentarer:

Det skal med, at et bestyrelsesmedlem skal udtræde af bestyrelsen øjeblikkeligt, hvis medlemmet ikke længere opfylder habilitetsreglerne. Det er tilstrækkeligt at skrive a) i henhold til gældende regler b) i henhold til friskoleloven. Derimod er det ikke et krav at henvise til ”jf. lovens § 5, stk. 6, og denne bekendtgørelse”. Indholdet af 2. punktum skal ligeledes med. Dog kan ”for eksempel ved generel inhabilitet” udelades, tilsvarende gælder ”for resten af perioden”, da alle bestyrelsesmedlemmer følger vedtægts regler om tidspunktet for valg – samme gælder for suppleanter, der tiltræder midt i en valgperiode. KIGV

”§ 4, stk. 13: For bestyrelsen, lederen og andre ansatte ved skolen gælder i øvrigt bestemmelserne i forvaltningslovens kapitel 2 om inhabilitet og i kapitel 8 om tavshedspligt m.v.”

”§ 4, stk. 14: Bestyrelsen er beslutningsdygtig, når mindst halvdelen af medlemmerne er mødt personligt frem, og bestyrelsen træffer beslutning ved almindelig stemmeflerhed. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt eller brev. Såfremt formandens – og eventuelt ved dennes fravær næstformandens – stemme i tilfælde af stemmelighed er udslagsgivende, skal dette fremgå af vedtægten”.

Kommentarer:

Indholdet af bestemmelsen skal med. Hvordan skolen skriver det, må den selv vælge.

Nogle skoler udelader, at der ikke kan stemmes ved fuldmagt eller brev. Men det er vigtigt, at medlemmerne træffer beslutning på det grundlag, der drøftes på mødet og derfor ved deres beslutningstagen er fuldt oplyst, hvilket ikke vil være tilfældet, hvis der kan stemmes ved fuldmagt eller brev. KIGV

”§ 4, stk. 15: Bestyrelsen skal føre protokol over sine beslutninger. Ethvert bestyrelsesmedlem har ret til at få ført sin afvigende mening til protokols. Protokollen skal underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Konstateret inhabilitet skal endvidere indføres i protokollen.

Kommentarer:

Indholdet af bestemmelsen skal med. Hvordan skolen formulerer det, må den selv vælge.

Nogle skoler har bestemmelser om, at protokollen kan underskrives på det næste bestyrelsesmøde. Det er i orden, og ministeriet har ingen indvendinger imod, at alle medlemmer underskriver protokollen, som godt må kaldes referatet, bare de personer, der har deltaget i mødet, underskriver. KIGV

”§ 4, stk. 16: Bestyrelsen fastsætter en forretningsorden for sin virksomhed, der mindst skal indeholde bestemmelser om, hvordan indkaldelse til bestyrelsens møder skal ske”.

Kommentarer:

Hvis det fremgår af selve vedtægten, hvordan og hvor ofte bestyrelsen skal indkaldes, behøver skolen ikke have denne bestemmelse. KIGV

”§ 4, stk. 17: Der kan i skolens vedtægt indsættes en bestemmelse om, at bestyrelsesmedlemmer valgt af forældrekræden, skolens generalforsamling eller skolekreds, kan afsættes af det vælgende organ i funktionsperioden. Såfremt der i skolens vedtægt er en sådan bestemmelse, skal det fremgå af vedtægten, at dagsordenen for det afsættende organs møde skal indeholde et punkt om afstemning om afsættelse af et eller flere bestyrelsesmedlemmer. Det skal derudover fremgå, at afsættelse af disse bestyrelsesmedlemmer sker ved almindelig stemmeflerhed”.

Kommentarer:

Det er frivilligt for skolen at have denne bestemmelse med. Men vælger skolen, at den skal med, skal indholdet af bestemmelsen med. Skolerne må selv bestemme på hvilken måde.

Mindst 2 bestyrelsesmedlemmer skal vælges af og blandt alle forældrene, og kravet har hidtil været, at bestyrelsesmedlemmer alene kan afsættes af det forum, som har valgt dem.

Ministeriet vil fremover acceptere, at valghandling om afsættelse af bestyrelsesmedlemmer vil kunne ske på skolens generalforsamling. Det forudsættes dog, og det vil blive stillet som vilkår for ministeriets godkendelse af skolens vedtægt, at afsættelsen foretages af det vælgende organ. Ministeriet vil derfor kunne godkende formuleringen ”Afsættelse af bestyrelsesmedlemmer (uanset hvilket organ der har valgt dem) sker på generalforsamlingen/forældrekrædemødet/årsmødet af det vælgende organ”. Ministeriet påser, at vedtægten indeholder en bestemmelse om, at punktet om afsættelse skal være på mødets dagsorden, og at afsættelsen sker med almindelig stemmeflerhed. Ministeriet lægger til grund, at afholdelsen af valghandlingen formelt indebærer en midlertidig suspension af generalforsamlingen m.v.

”§ 4, stk. 18: Består bestyrelsen af 5 medlemmer, kan der i skolens vedtægt optages en bestemmelse om, at et af de 5 medlemmer vælges af og blandt medarbejderne ved skolen (dog ikke skolelederen). Består bestyrelsen af mere end 5 medlemmer, kan der i skolens vedtægt optages en bestemmelse om, at et eller to af medlemmerne vælges af og blandt medarbejderne ved skolen (dog ikke skolelederen). Hvis medarbejderne efter vedtægten ikke kan vælge et eller to bestyrelsesmedlemmer, kan der i vedtægten indføres en bestemmelse om, at medarbejderne kan være repræsenteret ved bestyrelsesmøder uden stemmeret, og at bestyrelsen kan beslutte, at sådanne medarbejderrepræsentanter ikke kan deltage ved behandling af konkrete sager vedrørende medarbejderne.”

Kommentarer:

Det er ikke påkrævet, at skolen skal have bestemmelsen i sin vedtægt, men indarbejder skolen en sådan bestemmelse, skal indholdet af bestemmelsen med, men skolen må selv vælge på hvilken måde.

Såfremt en skole har valgt, at der skal vælges medarbejdere til bestyrelsen, kan medarbejderne ikke yderligere være repræsenteret ved skolens bestyrelsesmøder.

”§ 4, stk. 19: Der kan i skolens vedtægt indsættes en bestemmelse om, at en eller to elever kan deltage som observatører ved bestyrelsens møder.”

Kommentarer:

Det er ikke en påkrævet bestemmelse, men vælger skolen at have en sådan bestemmelse, skal indholdet af bestemmelsen med, herunder at eleverne alene kan have observatørstatus.

Mange skoler har bestemmelser, hvor mange andre fx en præst, lederen af SFO'en, revisor eller andre deltager i bestyrelsens møder uden stemmeret. Så længe det drejer sig om repræsentanter for skolens egne organer (skoleleder, SFO leder), kan disse (periodevist) deltage som sagkyndige i bestyrelsens møder, hvorimod fx en præst (katolske og kristne skoler) og revisor kun kan deltage, hvis bestyrelsen træffer begrundet beslutning om behovet herfor i konkrete situationer. Skolens vedtægt skal så formuleres i overensstemmelse hermed. KIGV

”§ 4, stk. 20: Det kan fastsættes, at bestyrelsen ved afgørelse af særlige spørgsmål, herunder om ændring af vedtægten, om køb, salg og pantsætning af fast ejendom samt om indgåelse af andre væsentlige købs- og lejekontrakter og nedlæggelse af skolen, kun er beslutningsdygtig, når mere end halvdelen af medlemmerne er til stede, og at beslutninger om sådanne forhold kun kan træffes ved et i vedtægten fastsat kvalificeret flertal, eventuelt på to efter hinanden følgende bestyrelsesmøder, jf. dog § 9, stk. 7 og 8.”

Kommentarer:

Dette er en frivillig bestemmelse, og hvis skolen vælger at indarbejde den, skal indholdet af bestemmelsen med. Skolen kan selv vælge, hvilke aktiviteter bestemmelsen skal omfatte.

”§ 5. Vedtægten skal indeholde bestemmelser om bestyrelsens opgaver. Det skal i det mindste fremgå, at bestyrelsen ansætter og afskediger skolens leder og andet personale, træffer beslutning om køb, salg og pantsætning af fast ejendom, fastsætter størrelsen af skolepengene og størrelsen af forældrebetalingen for skolefritidsordningen samt træffer beslutning om ethvert andet spørgsmål om skolen, som bestyrelsen selv ønsker at træffe beslutning om, jf. dog § 9, stk. 7 og 8. Der kan i skolens vedtægt optages en bestemmelse om, at bestyrelsen kan delegerer kompetencen til at ansætte og afskedige skolens øvrige personale til skolens leder.”

Kommentarer:

Bestemmelsens indhold skal indarbejdes. Såfremt en skole foran ”ethvert andet spørgsmål” tilføjer ”overordnet”, er det ok.

”§ 5, stk. 2: Det skal fremgå af vedtægten, at bestyrelsen er ansvarlig for, at der hvert år udarbejdes et retvisende årsregnskab i overensstemmelse med gældende regler. Det anføres i vedtægten, at bestyrelsen har ansvaret for, at regnskabet underkastes betryggende revision efter gældende regler, og at revisor vælges af bestyrelsen.”

Kommentarer:

Bestemmelsens indhold skal indarbejdes.

Mange skoler anvender ordet ”driftsregnskab”. Dette ord er ikke korrekt, idet skolen skal aflægge regnskab i overensstemmelse med loven og regnskabsbekendtgørelsen. ”Årsregnskab” omfatter mere end et regnskab for skolens drift. Ministeriet vil i godkendelsesbrevet oplyse, at der skal aflægges årsregnskab i overensstemmelse med lov og bekendtgørelse.

I øvrigt KIGV.

”§ 6: Der skal i vedtægten for skolen indsættes en bestemmelse om, at forældre til elever og fastansatte ved skolen altid har ret til at få kendskab til budgetter, regnskaber og revisionsprotokol, som er godkendt i bestyrelsen, at bestyrelsen kan udstrække denne ret til andre, og at bestyrelsen kan fastsætte nærmere regler for retten til indsigt i skolens forhold. Oplysninger, der er omfattet af bestemmelserne om tavshedspligt i forvaltningsloven, kan dog ikke videregives.”

Kommentarer:

Skolerne må selv bestemme, hvornår de vil bruge begreberne ”ret til at få kendskab til” og ”retten til at få indsigt i”.

Ministeriet vil ikke godkende ”budgetter, regnskaber og revisionsprotokol der bl.a. er af betydning for en vurdering af skolens økonomi og som er godkendt af bestyrelsen...”, hvilket stod i den gamle standardvedtægt. Skolen må gerne give indsigt og kendskab ud over formuleringen i § 6. Åbenheden må derimod ikke indsnævres i forhold til § 6. KIGV

”§ 7: Der skal i skolens vedtægt indsættes en bestemmelse om, at forældrekredsen består af forældrene til børn på skolen, samt at forældrenes rettigheder i medfør af lov om friskoler og private grundskoler m.v. tilkommer den eller de personer, der har forældremyndigheden over eleven eller har barnet i pleje, jf. lovens § 38.”

Kommentarer:

”forældre” kan anvendes i stedet for ”forældre”.

Skolen skal sikre, at alene personer, der har forældremyndigheden over et barn på skolen, defineres under forældrekredsen, da såvel loven som vedtægtsbekendtgørelsen giver forældrekredsen (defineret som forældremyndighedsindehavere, jf. friskolelovens § 38, stk. 1) visse nærmere definerede rettigheder, jf. vedtægtsbekendtgørelsens § 7, stk. 3. I tvivlstilfælde fortolkes forældremyndighedsbegrebet i overensstemmelse med folkeskolens regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen, jf. bekendtgørelse nr. 903 af 26/9 2005, §§ 6 og 7. (Bilag 3).

”§ 7, stk. 2: Det skal fremgå af vedtægten, at bestyrelsen er ansvarlig for, at forældrekrederen vælger den eller de tilsynsførende og fastsætter retningslinjer for forældrekrederens eget tilsyn.”

Kommentarer:

Bestemmelsen skal indarbejdes. Dog fremgår det alene indirekte af mange vedtægter, at bestyrelsen er ansvarlig for, at forældrekrederen vælger den eller de tilsynsførende og fastsætter retningslinjerne. Det vil kunne accepteres. Herudover vil der konkret blive taget stilling til, om forældrekrederens rettigheder er tilstrækkeligt tilgodeset.

Hvis det kan læses ud af vedtægten, at bekendtgørelsens § 7, stk. 3 er indarbejdet, kan skolen nøjes med at indarbejde, at det er forældrekrederen, der fastlægger retningslinjerne for tilsynet.

Hvis det fremgår af vedtægten, at bestyrelsen skal indkalde forældrekrederen til et møde (som kan være generalforsamlingen), hvor der kan foretages valg af tilsynsførende, (det kan stå som et punkt på dagsordenen) er det tilstrækkeligt.

Ministeriet godkender ikke en formulering om, at det er bestyrelsen, der fastsætter retningslinjerne for forældrekrederens tilsyn. KIGV

”§ 7, stk. 3: Det skal endvidere fremgå af vedtægten, at bestyrelsen er ansvarlig for, at forældrekrederen indkaldes til et møde, eventuelt i forbindelse med generalforsamlingen, hvor alene forældrekrederen kan foretage valg af tilsynsførende og valg af de to forældrerepræsentanter til bestyrelsen, jf. § 4, stk. 4.”

Kommentarer:

Hvis generalforsamlingen alene består af forældrekrederen, og ikke af andre, herunder bl.a. en skolekreds, har ministeriet siden juli 2005 accepteret: ”Valg af den eller de tilsynsførende og valg af de to forældrerepræsentanter kan ske på skolens generalforsamling, såfremt det er tydeligt og klart for alle parter, at det er valg af den eller de tilsynsførende eller valg af de to forældrerepræsentanter, der stemmes om, samt at bestyrelsen er ansvarlig for, at det alene er personer tilhørende forældrekrederen, der stemmer. Dette skal indarbejdes i skolens vedtægt.”

Valget af de to forældrerepræsentanter og den eller de tilsynsførende kan også ske på generalforsamlingen, selvom skolekredsens er en del af denne. Forudsætningerne herfor er de samme som ovenfor.

Ministeriet vil fremover anse § 7, stk. 3, for opfyldt, uanset selve ordlyden af bestemmelserne ikke er indarbejdet i vedtægten. Forudsætningen er dog, at vedtægten som helhed opfylder kravene. Ministeriet vil således ikke fremover stille krav om, at der skal indkaldes til et ekstra møde udover generalforsamlingen, idet ministeriet finder, at valghandlingen formelt indebærer en midlertidig suspension af generalforsamlingen.

At bestyrelsen er ansvarlig for, at det er tydeligt og klart for alle parter, at det er valg af de to forældrerepræsentanter og valg af den eller de tilsynsførende, der er tale om, samt at bestyrelsen er ansvarlig for,

at det alene er personer, der tilhører forældrekredsen, der stemmer, kan indsættes som et vilkår for godkendelsen. KIGV

”§ 8: Såfremt skolen har en skolekreds, skal det angives i vedtægten, hvilken kreds af personer denne består af. Det skal fremgå af skolens vedtægt, hvis bestyrelsen skal godkende medlemskab af skolekredsen. Såfremt der skal betales kontingent for medlemskab af skolekredsen, skal det fremgå af vedtægten, at bestyrelsen fastsætter dette, jf. dog § 9, stk. 7, og at medlemmerne ikke hæfter personligt for skolens økonomiske forpligtelser. Såfremt medlemskab af skolekredsen kan ophæves eller suspenderes af bestyrelsen, skal dette fremgå af vedtægten, samt at bestyrelsens afgørelse om medlemskab af skolekredsen kan indankes for skolens generalforsamling, hvis skolen har en sådan, såvel af et mindretal i bestyrelsen som af den, der har modtaget afslag på optagelse eller er blevet frataget medlemskab.”

Kommentarer:

Bestemmelsen er frivillig. Har skolen en skolekreds, skal det som minimum fremgå, hvilken personkreds skolekredsen består af. Bestemmelsen behøver derfor ikke at være gengivet ordret og fuldstændigt.

I stedet for ”skolens økonomiske forpligtelser” kan ”skolens gæld” accepteres.

Nogle skoler har en bestemmelse, hvor de bruger vedtægtsbekendtgørelsens § 8, men samtidig har en bestemmelse om, at forældre i visse nærmere angivne situationer kan suspenderes både fra skolekredsen og fra forældrekredsen. Forældre kan suspenderes fra en skolekreds men ikke fra en forældrekreds. Dette får betydning for bl.a. vedtægtsbekendtgørelsens § 9, § 12 og § 13.

Nogle skoler har en vedtægt, hvor skolekredsens generalforsamling er tillagt de beføjelser, som vedtægtsbekendtgørelsen tillægger skolens generalforsamling.

Hvorvidt ministeriet kan godkende dette, afhænger af, om forældrekredsen kan suspenderes fra skolekredsen. Kan forældre suspenderes fra skolekredsen, er vedtægtsbekendtgørelsens krav ikke opfyldt, idet vedtægtsbekendtgørelsens § 9, stk. 1, fastslår, at generalforsamlingen mindst består af forældrekredsen. Herved beskyttes forældrenes rettigheder.

Indeholder skolens vedtægt derimod en bestemmelse om, at forældrekredsen er en fast del af skolekredsen (altså ikke kan suspenderes), godkender ministeriet fremover en vedtægt, hvor skolekredsens generalforsamling har de beføjelser, som skolens generalforsamling kan have i henhold til vedtægtsbekendtgørelsen, idet forældrekredsens rettigheder og beføjelser dermed er sikret. Skolens generalforsamling må godt kaldes skolekredsens generalforsamling, hvis det reelt er det samme.

”§ 9, stk. 1: Såfremt skolen har en generalforsamling, består denne af forældrekredsen eller af forældrekredsen og de øvrige medlemmer af en eventuel skolekreds.”

Kommentarer:

Der er ikke noget til hinder for, at en forældrereds og en skolekreds, hvor forældrene er en fast del heraf, tillægges de samme kompetencer som generalforsamlingen.

Mange skoler har en generalforsamling, og ministeriet kræver i så fald, at vedtægtsbekendtgørelsens § 9, stk. 1-6, skal indarbejdes.

Mange skoler har et forældreredsmøde eller et årsmøde, men anvender ikke begrebet generalforsamling. Efter juli 2005 godkendes, at skoler, der ikke anvender begrebet generalforsamling, ikke behøver at følge bestemmelserne i § 9, stk. 1-6. Dog kræver ministeriet, at minimum forældreredsen er deltager og stemmeberettiget på mødet.

Generalforsamlingen består af minimum forældreredsen. Det er derfor ikke tilstrækkeligt, at generalforsamlingen alene består af skolekredsen. Dog kan generalforsamlingen bestå af skolekredsen, hvis vedtægten er formuleret på en sådan måde, at forældreredsen har både ret og pligt til at være en del af skolekredsen og ikke kan suspenderes herfra.

Se i øvrigt bemærkningerne til § 8.

”§ 9, stk. 2: Vedtægten skal i øvrigt indeholde de i stk. 3-6 fastsatte bestemmelser.”

Stk. 3-6 kan stilles som vilkår for godkendelsen. (KIGV)

”§ 9, stk. 3: Generalforsamlingen indkaldes hvert år af bestyrelsen med et nærmere angivet varsel. Indkaldelsen skal indeholde dagsorden.”

”§ 9, stk. 4: Forslag, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være bestyrelsen i hænde inden en angiven frist før afholdelsen.”

”§ 9, stk. 5: Der skal føres protokol over det på generalforsamlingen vedtagne. Protokollen skal underskrives af dirigenten.”

”§ 9, stk. 6: Ekstraordinær generalforsamling afholdes, når bestyrelsen ønsker det. Ekstraordinær generalforsamling skal i øvrigt indkaldes af bestyrelsen, når et mindretal på et nærmere angivet antal medlemmer af bestyrelsen eller mindst et nærmere angivet antal af de stemmeberettigede kræver det. Indkaldelse sker som ved almindelig generalforsamling.”

Kommentarer:

Formuleringen ”når bestyrelsen ønsker det” kan erstatte formuleringen ”når bestyrelsen træffer beslutning om det”.

Nogle skoler anvender ”skolekredsen” i stedet for ”de stemmeberettigede”. Det kan accepteres, hvis forældre kredsen er en fast del af skolekredsen. Se ovenfor. KIGV.

”§ 9, stk. 7: Det kan i vedtægten fastsættes, at generalforsamlingen vælger bestyrelsesmedlemmer, jf. dog § 4, stk. 4, godkender skolens formål og fastsætter kontingent for skolekredsen. Herudover kan det fastsættes, at bestyrelsen, inden den træffer beslutning, skal høre generalforsamlingen om spørgsmålet om ansættelse og afskedigelse af skolens leder, skolepengenes størrelse, det reviderede regnskab, køb, salg og pantsætning af fast ejendom, nedlæggelse af skolen og vedtægtsændringer. Der kan fastsættes en bestemmelse om, at bestyrelsen skal aflægge beretning for generalforsamlingen. Der kan endvidere optages en bestemmelse om, at uden for de tilfælde hvor bestyrelsen efter lovgivningen skal drage omsorg for likvidation af skolen, kan beslutning om skolens ophør alene træffes af generalforsamlingen”.

Kommentarer:

Dette er en kan-bestemmelse, og skolerne kan derfor anvende bestemmelsen, hvis de har lyst. Der er ingen særlige krav til formuleringen, hvis skolen anvender bestemmelsen.

I stedet for ”generalforsamlingen” accepteres ”forældre kredsen”.

Generalforsamlingens kompetencer kan ikke udvides i forhold til loven og bekendtgørelsen. Mere detaljerede regler kan dog godkendes, hvis det er inden for bekendtgørelsens rammer.

Ministeriet godkender ikke en formulering om, at generalforsamlingen er skolens øverste myndighed. jf. lovbemærkningerne til L 147. KIGV

Ministeriet godkender ikke en bestemmelse om, at generalforsamlingen skal godkende regnskabet, idet bestyrelsen som den øverst ansvarlige for forvaltningen af de statslige tilskud har ansvaret for regnskabet. KIGV

Ministeriet godkender ikke en bestemmelse om, at skolens revisor skal vælges på skolens generalforsamling, jf. bl.a. vedtægtsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, hvoraf det fremgår, at revisor skal vælges af bestyrelsen. Dette kan ikke stilles som vilkår, da det vil være i direkte strid med loven, hvis revisoren vælges af generalforsamlingen.

Ministeriet godkender ikke andre beføjelser for skolekredsen/forældre kredsen eller generalforsamlingen, end vedtægtsbekendtgørelsen giver mulighed for. Evt. KIGV

”§ 9, stk. 8 og § 12, stk. 1: Det kan endvidere fastsættes i vedtægten, at bestyrelsen og generalforsamlingen i fællesskab skal træffe beslutning om skolepengenes størrelse, køb, salg og pantsætning af fast ejendom og vedtægtsændringer. Det kan fremgå af skolens vedtægt, at ansættelse og afskedigelse af skolens leder skal foretages af generalforsamlingen efter indstilling fra skolens bestyrelse”.

Kommentarer:

Det er en såkaldt kan-bestemmelse. Bruges den ikke, har alene bestyrelsen kompetencen. Udover det, der er anført i stk. § 9, stk. 7 og 8, § 12, stk. 1, og § 13, stk. 2, kan der nemlig ikke tillægges beføjelser til personer eller organer.

Hvis skolen anvender bestemmelsen, er der ingen konkrete krav til formuleringen.

Ministeriet kan godkende følgende formulering i vedtægter, som ministeriet godkender på vilkår:

- 1) "Vedtægtsændringer kan kun foretages efter indstilling fra skolens bestyrelse" og evt.
- 2) "Ændringerne i vedtægterne kan kun ske efter vedtagelse på to efter hinanden følgende generalforsamlinger"

med følgende kommentarer: "Uanset formuleringen i bestemmelsen i vedtægten anser ministeriet vedtægten/vedtægtsændringer for godkendt af bestyrelsen, når bestyrelsen har underskrevet vedtægten

For så vidt angår vedtægter, hvor ministeriet kræver vedtægten ændret, stiller ministeriet som krav for en godkendelse af vedtægten, at formuleringen er, som følger:

- 1) "Vedtægtsændringer kan kun foretages efter beslutning og indstilling fra skolens bestyrelse" og evt.
- 2) "Ændringerne i vedtægterne kan kun ske efter vedtagelse på to efter hinanden følgende generalforsamlinger"

Ministeriet lægger vægt på, at generalforsamlingen kun i fællesskab med bestyrelsen kan træffe beslutning om vedtægtsændringer.

Beslutning om køb salg og pantsætning af fast ejendom kan kun foretages af generalforsamlingen i fællesskab med skolens bestyrelse. Aldrig af generalforsamlingen alene. Ministeriet kan godkende følgende formulering:

- A) "Bestyrelsen træffer beslutning om køb, salg og pantsætning af fast ejendom, jf. dog § X," og evt.
- B) "§ X. Beslutning om køb, salg og pantsætning af fast ejendom skal godkendes af generalforsamlingen efter indstilling fra skolens bestyrelse"

I stedet for "generalforsamlingen" accepteres "forældrekredsen".

"§ 10, stk. 1: Det skal fremgå af skolens vedtægt, at skolens drift gennemføres ved offentlige tilskud og ved egendækning (f.eks. skolepenge for eleverne) efter lov om friskoler og private grundskoler m.v., og at skolen herudover kan modtage bidrag fra andre."

Kommentarer:

Nogle skoler skriver alene "ved egendækning" andre alene "f.eks. skolepenge for eleverne". Begge dele kan accepteres.

1. led af stk. 1 skal med.

Ministeriet kan godkende en vedtægt, der ikke har formuleringen "at skolen herudover kan modtage bidrag fra andre". KIGV

”§ 10, stk. 2: Det skal fremgå af vedtægten, at skolens midler alene må komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode, at et eventuelt overskud ved skolens drift tilfalder skolen, samt at bidrag til skolen ikke giver ret til nogen del af skolens formue eller til udbytte af nogen art.”

Kommentarer:

Ministeriet kan godkende en vedtægt, der mangler formuleringen ”at skolens midler alene må komme skolens skole- og undervisningsvirksomhed til gode”. Dette følger allerede af loven.

Ministeriet godkender formuleringen: ”et eventuelt overskud tilfalder skolen”.

Mange skoler definerer, hvad overskuddet kan gå til. Dette kan accepteres, såfremt formålet er relevant for skolens skole- og undervisningsvirksomhed. Overskud kan ikke anvendes til læreruddannelse. Overskud kan derimod anvendes til efteruddannelse for skolens ansatte.

Det skal af skolens vedtægt fremgå, at ”bidrag ikke giver ret til nogen del af skolens formue eller til udbytte af nogen art”. KIGV

”§ 10, stk. 3: Det skal anføres i vedtægten, at bestyrelsen skal forvalte skolens midler til størst mulig gavn for skolen og skal tage skyldige økonomiske hensyn.”

Kommentarer:

Denne bestemmelse skal med. KIGV

”§ 10, stk. 4: Der skal i vedtægten optages en bestemmelse om, at likvide midler skal anbringes i overensstemmelse med bestemmelserne herom i lov om friskoler og private grundskoler m.v. og ikke må anbringes på konti m.v., som andre end skolen har rådighed over”.

Kommentarer:

Af friskolelovens § 20 a, stk. 2, fremgår, hvordan likvide midler skal anbringes. Da dette fremgår af friskoleloven, godkender ministeriet en vedtægt, uanset om denne bestemmelse er med. Citeres § 20 a, stk. 2, skal bestemmelsen citeres korrekt.

Vedtægten skal dog have en formulering om følgende: ”og må ikke anbringes på konti, som andre end skolen har rådighed over”. KIGV

”§ 10, stk. 5: Der indføres i vedtægten en frist for årsregnskabet udarbejdelse, revision og afslutning. Det skal fremgå af vedtægten, at alle bestyrelsesmedlemmer skal underskrive regnskabet og afgive en erklæring på tro og love om, at de opfylder betingelserne for medlemskab”.

Kommentarer:

Indholdet af denne bestemmelse skal indarbejdes. KIGV

”§ 11, stk. 1: Det skal fremgå af vedtægten, at skolen udadtil forpligtes enten af bestyrelsens formand og skolens leder i forening eller af en af disse i forening med bestyrelsens næstformand, at tegningsretten ikke kan delegeres, samt at der ikke kan gives prokura, jf. dog stk. 3”.

Kommentarer:

Bestemmelsen skal fremgå af vedtægten.

Ministeriet vil acceptere, at ”bestyrelsens formand/næstformand” erstattes af et nærmere angivet flertal af bestyrelsens medlemmer.

Ministeriet accepterer formuleringen ”tegnes af” i stedet for ”forpligtes af”.

”§ 11, stk. 2: Der kan i vedtægten optages en bestemmelse om, at der til køb, salg og pantsætning eller andre dispositioner over skolens faste ejendomme kræves underskrift af mindst 2/3 af bestyrelsens medlemmer, jf. § 4, stk. 20.”

Kommentarer:

Ministeriet accepterer formuleringen ”tegnes af” i stedet for ”kræves underskrift af”.

”§ 11, stk. 3: Det kan indføres i vedtægten, at bestyrelsen i øvrigt kan træffe beslutning om, at skolelederen i nærmere fastlagt omfang og under bestyrelsens ansvar bemyndiges til at udføre overordnede ledelsesfunktioner, når dette er nødvendigt for at opnå en hensigtsmæssig daglig ledelse.”

Kommentarer:

Dette er en kan-bestemmelse, og vælger skolen at have en sådan bestemmelse i vedtægten, skal indholdet i bestemmelsen indarbejdes.

Ministeriet godkender ikke en bestemmelse om, at skolelederen er blevet tillagt videre beføjelser, end stk. 3 lægger op til. Der kan dog gives stillingsfuldmagt, idet de almindelige regler om delegation gælder. KIGV

”§ 12, stk. 1: Det skal fremgå af vedtægten, at bestyrelsen træffer beslutning om ændring af vedtægten, jf. § 4, stk. 20. Det kan fastsættes, at bestyrelsen forud for beslutningen om ændring af skolens vedtægt skal indhente udtalelse om den påtænkte ændring fra en forældrereds, skolekreds eller generalforsamling, jf. § 9, stk. 7. Ligeledes kan det i vedtægten fastsættes, at bestyrelsen og generalforsamlingen i fællesskab skal træffe beslutning om ændring af vedtægten, jf. § 9, stk. 8.”

Kommentarer:

Jf. ovenfor til § 9, stk. 8, og § 12, stk. 1.

I stedet for ”generalforsamlingen” accepteres ”forældrekrædsen”.

Når bestyrelsen og generalforsamlingen/forældrekrædsen i fællesskab træffer beslutning om vedtægten, kræver ministeriet ikke, at det skal fremgå, med hvilket flertal bestyrelsen træffer beslutning om ændring af vedtægten, jf. § 12, stk. 1, 1. punktum. Her indtræder alm. fortolkningsprincipper – dvs. simpelt flertal, medmindre andet taler for det modsatte.

”§ 12, stk. 2: Skolens vedtægt samt vedtægtsændringer skal godkendes af Undervisningsministeriet for så vidt angår bestemmelser om styrelse og økonomiske forhold.”

Kommentarer:

Godkendelseskravet følger af loven og bør fremgå af vedtægten.

”§ 12, stk. 3: Vedtægten skal være underskrevet af samtlige bestyrelsesmedlemmer, og bestyrelsesmedlemmernes navn og adresse skal angives med maskinskrift, og det skal fremgå, hvem der er formand og eventuelt næstformand. Vedtægten skal indsendes i original til Undervisningsministeriet i tre eksemplarer.”

Kommentarer:

§ 12, stk. 3, skal overholdes, dog kræver ministeriet kun ét underskrevet eks.

Hvis adresser mangler, eller det ikke fremgår, hvem der er formand og næstformand, godkendes vedtægt på vilkår af, at UVM får adresserne samt underretning om, hvem der er formand/næstformand inden for 3 uger fra dato.

”§ 13, stk. 1: Det skal fremgå af vedtægten, at beslutning om skolens nedlæggelse træffes af bestyrelsen med et nærmere angivet flertal, jf. dog § 9, stk. 7.”

Kommentarer:

Bestemmelsen skal indarbejdes, hvis bestyrelsen har kompetencen til at træffe beslutning om nedlæggelse af skolen. Det skal angives, med hvilket flertal bestyrelsen træffer beslutning, også selvom beslutningen træffes i fællesskab med generalforsamlingen/forældrekrædsen.

Bestyrelsen skal træffe beslutning om nedlæggelse af skolen, hvis bestyrelsen efter lovgivningen skal drage omsorg for likvidation af skolen. KIGV

Selv om det ikke direkte fremgår af vedtægtsbekendtgørelsen, at bestyrelsen og generalforsamlingen/forældrekredsen kan træffe beslutning om nedlæggelse af skolen i fællesskab, accepteres dette, da bestyrelsen kan gøre det alene, og generalforsamlingen/forældrekredsen kan gøre det alene.

”§ 13, stk. 2: Såfremt bestyrelsen har kompetencen til at træffe beslutning om skolens ophør, kan det fastsættes, at bestyrelsen forud for beslutningen om ophør skal indhente udtalelse herom fra forældrekreds, skolekreds eller generalforsamling, jf. § 9, stk. 7.”

Kommentarer:

Dette er en såkaldt kan-bestemmelse. Hvis skolen vælger at have bestemmelsen i sin vedtægt, skal indholdet indarbejdes.

”§ 13, stk. 3: Ophører skolen med at drive skolevirksomhed efter formålsbestemmelsen, skal den nedlægges.”

Kommentarer:

Denne skal indarbejdes. Dog kan ”efter formålsbestemmelsen” udelades.

Endelighedsbestemmelser godkendes ikke. Den til enhver tid siddende bestyrelse skal løbende kunne foretage justeringer af vedtægten, herunder for at sikre at lovgivningen overholdes.

”§ 13, stk. 4: Der skal i vedtægten være en bestemmelse om, at forældrekredsen umiddelbart herefter orienteres om bestyrelsens beslutning og om grundlaget herfor, samt at det påhviler bestyrelsen at give Undervisningsministeriet og de kommuner, hvor eleverne er hjemmehørende, meddelelse om skolens nedlæggelse, ligesom ministeriet skal orienteres af bestyrelsen, hvis skolen standser sine betalinger, begæres konkurs, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles.”

Kommentarer:

Indholdet af denne bestemmelse skal indarbejdes.

Det skal fremgå, at bestyrelsen, umiddelbart efter beslutningen om nedlæggelse er truffet, skal give forældrekredsen meddelelse herom og om grundlaget herfor. Det er vigtigt for forældrene at blive orienteret hurtigst muligt, så de kan træffe foranstaltninger for deres børn.

Nogle skoler skriver i stedet for ”ligesom ministeriet skal orienteres af bestyrelsen, hvis skolen standser sine betalinger, begæres konkurs, eller der i øvrigt er fare for, at skolens virksomhed må indstilles”:
”Bestyrelsen skal underrette Undervisningsministeriet, når skolen har indgivet begæring om konkurs

eller betalingsstandsning, eller når der i øvrigt er fare for, at skolen af økonomiske årsager skal indstille sin virksomhed.” Vedtægtsbekendtgørelsens formulering må fastholdes, da orienteringen også skal ske selvom årsagen ikke er af økonomisk karakter. KIGV

Det fremgår af bestemmelsen, at forældrekredsen skal orienteres om ”bestyrelsens beslutning”. Mange skoler har dog en bestemmelse om, at generalforsamlingen/forældrekredsen træffer beslutning om nedlæggelse af skolen. Selvom det ikke fremgår direkte af vedtægtsbekendtgørelsen, at forældrekredsen skal orienteres om beslutning om skolens nedlæggelse, hvis generalforsamlingen træffer beslutningen, skriver ministeriet til skolen, at det skal indarbejdes i vedtægten, at ”forældrekredsen skal af bestyrelsen orienteres om beslutningen om skolens nedlæggelse”. Det kræves ligeledes, at denne orientering sker umiddelbart efter beslutningen er truffet af generalforsamlingen. KIGV.

”§ 13, stk. 5: Ligeledes anføres i vedtægten, at bestyrelsen har ansvaret for bevarelsen af skolens aktiver og for, at den økonomiske opgørelse i anledning af skolens nedlæggelse foretages efter gældende regler, samt at skolens nettoformue anvendes i overensstemmelse med vedtægten.”

”§ 13, stk. 6: Det fastsættes i vedtægten, at eventuelle overskydende midler med Undervisningsministeriets godkendelse skal anvendes til skoleformål, der støttes gennem lov om friskoler og private grundskoler m.v. Dette gælder dog ikke i det omfang, hvor det vil stride mod andre økonomiske rettigheder, som er beskyttet af grundlovens § 73. I så fald sker der ikke indskrænkninger i disse bestående rettigheder. Desuden fastsættes det, at bestyrelsen skal fungere videre, indtil den økonomiske afvikling af skolens aktiver og passiver er tilendebragt efter gældende regler, herunder at skolens nettoformue anvendes i overensstemmelse med vedtægten.”

Kommentarer:

Bestemmelsens indhold skal indarbejdes.

Mange skoler skriver: ”Det påhviler endvidere i tilfælde af skolens nedlæggelse den siddende bestyrelse at fungere videre, indtil det økonomiske opgør af aktiver og passiver er gennemført efter loven eller er overgået til behandling i skifteretten eller ved en af Undervisningsministeriet godkendt likvidation, idet bestyrelsen har ansvaret for skolens aktiver og passiver, og for at det økonomiske opgør i anledning af skolens nedlæggelse foretages efter loven, samt for at skolens nettoformue anvendes i overensstemmelse med vedtægten bestemmelse herom.”

Formuleringen: ”eller ved en af Undervisningsministeriet godkendt likvidation” skal udgå. KIGV. Det fastholdes, at det skal fremgå af vedtægten, at UVM skal godkende eller samtykke i, hvad de overskydende midler går til.

